

Evert Rozendaal

Naast duizend rosékalveren en een mestvergister heeft Evert Rozendaal in Putten 45 verbeterd roodbonten. Hiermee neemt hij fanatiek deel aan keuringen.

Ras:	verbeterd roodbont
Aantal stuks:	45
Aantal kalvingen:	circa 20
Hoofdtak:	1000 rosékalveren
Nevenactiviteit:	mestvergister

Wie met Evert Rozendaal uit Putten in gesprek raakt, komt al snel tot de conclusie dat hij te maken heeft met een vleesveeman in hart en nieren. En eigenlijk liggen de hobbymatig gehouden verbeterd roodbonten nog net iets dichterbij zijn hart dan de holsteinrosékalveren die de hoofdtak vormen op het bedrijf.

‘Tot 1993 had mijn vader naast melkkoepen op twee verschillende locaties in totaal duizend meststieren. Toen de prijzen van rood vlees en het rendement van de mesterij destijds onder druk kwamen te staan, is hij overgeschakeld op rosés’, vertelt Evert Rozendaal (38). ‘In 1997 heb ik de huidige locatie met 600 rosés van mijn vader overgenomen. Diep in mijn hart heb ik echter nog steeds een voorliefde voor het mesten van dikbillen. Naarmate koeien en stieren ouder worden, zijn ze ook imposanter en daar geniet ik van. Als je met een grote stier op de keuring komt, doet iedereen een stap terug en dat is mooi. Kalfjes zijn daaren-

Op jaarbasis passeren tienduizend ton mest en tienduizend ton coproducten de vergister

Evert Rozendaal: ‘Met oude verbeterd roodbontstieren zijn mooiere combinaties te maken’

Vleesveeman in hart en nieren

Van beroep is Evert Rozendaal rosékalverhouder, maar de verbeterd roodbonten vormen zijn grote passie. In de fokkerij hanteert hij een afwijkende strategie door het inzetten van oude stieren.

In zijn fokdoel verkiest hij maat en benen boven de laatste luxe.

tekst **Florus Pellikaan**

tegen alleen maar lief. Bovendien heb je met dikbillen meer band dan met een gewoon zwartbont kalf.’ Toch staat Rozendaal nog steeds achter de keuze die zijn vader begin jaren negentig heeft gemaakt. ‘Ik ben ondernemer, dus ik wil vooruit. Dan ga je niet deze keuze heroverwegen. Bovendien is door de tijd heen het rendement van de rosékalverhouderij gewoon hoger dan dat van de roodvleesmesterij. In verhouding worden rosékalveren ook beter betaald. Kalfsvlees is een massaal exportproduct en dikbilvervlees is daarentegen exclusief en lokaal, waardoor het minder goed tot waarde te brengen is.’

Tweeduizend rietjes oud sperma

Overigens kan Rozendaal, die naar buiten treedt met de bedrijfsnaam Rozendaals Rosés, zijn liefde voor dikbilkoeien prima kwijt in zijn hobbymatig gehouden, 45-koppige verbeterd roodbontveestapel. Hij is ook fanatiek keuringsdeelnemer, met bijvoorbeeld de kampioentitel vaar-

zen voor Van Vollenbeek Willy 1 (v. Jop) tijdens de Nationale Vleesveemanifestatie in 2009 als resultaat. ‘Keuringen zijn de ideale gelegenheid om kennis uit te wisselen, verbeterpunten bij je eigen dieren vast te stellen en de goede foklijnen te ontdekken. Daarom vind ik dat je als fokker ook met keuringen mee moet doen en dat winnen niet het eerste doel moet zijn.’

Net als in de andere bedrijfskeuzes houdt Rozendaal er ook binnen de verbeterd roodbontfokkerij van om andere keuzes te maken dan collega’s. ‘Vaak wordt een stier op uiterlijk geselecteerd en op het laatst wordt er pas gekeken naar de vader en moeder. Ik doe het precies andersom. Als zowel de vader- als de moederlijn super is, maar de stier is het niet helemaal, dan dek ik er gerust mee. Het uiterlijk van een dier berust voor een deel op toeval en alleen goede foklijnen geven mij in de fokkerij vertrouwen.’ Een andere opvallende fokkerijstrategie van Rozendaal is het gebruik van oude

De drie maanden oude Van Vollenbeek Elle 1 (Jacobar 28 AZ x Pieter 2) benadert het fokdoel

genetica. In het spermavat zitten in totaal wel tweeduizend rietjes van oude stieren die tot half jaren tachtig zijn geboren. Van stieren zoals Baron, Charel, Jantje, Donald van Zeeduin, Kal, Hein 2, Graaf Charlon, Tinus, Kobus, Nico en Ricardo zit nog sperma in het stikstofvat. ‘Als ik koeien insemineer, doe ik dat met oud sperma. Iedereen zegt dat de huidige generaties stieren steeds beter worden en dat geloof ik ook wel, maar er zijn met oudere stieren mooiere combinaties te maken. Binnen de groep oudere stieren zijn er verschillende typen stieren waar ik per koe de best passende uit kan selecteren. Op een ruim gebouwde en goed bewegende koe gebruik ik bijvoorbeeld een gedrongen stier als Jantje en Donald van Zeeduin. Een luxe pink insemineer ik juist weer met de ruim bemeten David of Nico.’

Dikbillen op roostervloer

Zo spoelde Rozendaal zijn algemeen kampioene van Mariënheem in 2008, Van Vollenbeek Gerisa (v. Gert van de Lingenhof), met de oude stieren Tinus en Kobus. Op dit moment zet Rozendaal twee van de daaruit geboren stieren in voor natuurlijke dekking. ‘Ik vind het ook mooi om iets te hebben wat andere veehouders niet hebben. En als niemand

dit doet, komen we op termijn toch een keer in de problemen met inteelt.’ Voor de aankoop van goed fokmateriaal is Rozendaal bereid de portemonnee te trekken. Zo kocht hij destijds de nog jonge, maar op latere leeftijd bekende en met 89 punten ingeschreven dekstier Gert van de Lingenhof voor een hoge prijs. ‘Een goede stier is nooit te duur en een slechte altijd’, stelt Rozendaal. ‘Gert dekte bij een andere veehouder op negenjarige leeftijd nog vlot koeien, welke dikbilstier doet hem dat na?’ Vanwege een negatieve uitslag op de Deense ibr-test ging een carrière als kistier voor Gert niet door. Datzelfde overkwam Rozendaal met de stieren Job van de Lingenhof en Bertus van Vollenbeek. Zijn fokdoel heeft Rozendaal helder voor ogen: een ruim gebouwde, laatrijpe roodbonte, met super benen en voldoende luxe. ‘Ik zoek de combinatie van maat en luxe, maar geef de voorkeur aan maat boven luxe. Een ruim bemeten koe weegt altijd en de allerlaatste luxe wordt in verhouding onvoldoende betaald. Op benen wil ik beslist niets toegeven en ik vind dat een dikbil gewoon op de betonroosters moet kunnen liggen. Kan ze dat niet, dan zijn de benen niet goed’, stelt Rozendaal. Om deze stelling kracht bij te zetten, laat Rozendaal de eenjarige pin-

ken, gehuisvest op een volledige rooster vloer, zien. Bij de zogende kalveren staat hij even stil bij de drie maanden oude Van Vollenbeek Elle 1 (Jacobar 28 AZ x Pieter 2). ‘Deze zie ik nu erg graag. Ze is groot, lang, luxe en fijn. Dit zou zomaar eens de perfecte roodbonte kunnen zijn. Ik houd niet van die propjes.’

Biogas naar zwembad

Naast duizend rosékalveren en de verbeterd roodbonten exploiteert Rozendaal inmiddels bijna een jaar samen met energiebedrijf Eneco een mestvergister. ‘Zoals het er nu naar uitziet, sluiten we het jaar in de plus af. Maar landelijk gezien zijn mestvergisters geen vetpot. Ik schat dat slechts twintig procent positief draait.’ Volgens Rozendaal komt dat omdat de coproducten erg duur zijn en velen niets doen met de restwarmte. ‘Door het biogas te leveren aan het vier kilometer verderop gelegen zwembad, wordt de restwarmte benut. Ook hier op het erf gaan we de restwarmte gebruiken in de nog nieuw te bouwen schuur voor 500 rosékalveren en het nieuwe huis.’ Alle mest die de verbeterd roodbonten produceren, gaat de vergister in, net als de mest van de rosékalveren. Op jaarbasis passeren tienduizend ton mest en tienduizend ton coproducten de vergister. |

